

Demokrazia Europan: erronkak eta erantzunak eraldaketa garaian

Uzt. 06 - Uzt. 07 2023

Kod. G09-23

Mod.:

Online zuzenean Aurrez aurrekoa

Edizioa

2023

Jarduera mota

Uda Ikastaroa

Data

Uzt. 06 - Uzt. 07 2023

Kokalekua

Miramar Jauregia

Hizkuntzak

Gaztelera

Balio akademikoa

20 ordu

Antolakuntza Batzordea

Fundación
BBVA

Azalpena

Demokrazia da pertsonaren duintasun besterenezinean, oinarritzko eskubide eta askatasun batzuen aitorpenean oinarritzen den sistema bakarra. Eskubide eta askatasun horien artean daude ezarritako boterea kritikatzeko eskubidea, parte-hartze politikoa eta gobernuan aldatzeko benetako aukera, herritarren hautuaren arabera. Europako integrazioa, bi mundu-gerren ondoren hasi zena, kontinentean bakea ziurtatzea helburu duen proiektu politikoa da, baina baita demokrazia eta oinarritzko eskubideak ere.

Gerra Hotza amaitu ondoren inoiz izan ez den hedapenaren ondoren, azken urteotan demokrazia atzeraka doa, ez bakarrik demokrazia gazteetan, baita kontinente guztietako demokrazia sendoetan ere, baita Europan ere.

Demokraziaren krisiak hainbat angelu edo maila ditu Europan, eta horien artean daude, gutxienez, demokrazia EBren funtzionamenduan, estatu-demokrazien dimentsio europarra, estatu kideetako demokrazien egoera, herritarren parte-hartzea eta herritar ez direnen inklusioa, bai eta eskumen legegileak dituzten eskualdeen eta nazionalitate konstituzionalen parte-hartze hobea ere.

Krisi hori eragin duten faktoreen artean, honako hauek aipa daitezke: instituzioak herritarrengandik urruntzea, gero eta desberdintasun material handiagoa, eliteak eta liderrak zalantzan jartzea, alderdien funtzionamendua, hauteskundeetan parte hartzea, eskuin eta ezker muturreko alderdien gorakada, populismoak, desinformazio sistematikoa eta antolatua, batez ere sare sozialen bidez, sistemaren aurkako alderdien sare transnazionalen bidez, etab.

Azkenik, sistema demokratiko modernoa duela bi mende inguru asmatu zen, testuinguru historiko, sozial eta politiko guztiz desberdin batean. Demokrazia birpentsatu behar al dugu? Hasieran, demokrazia bere burua nazio gisa definitzen zuen Estatu baten barruan bakarrik uler zitekeen, eta orain ikusten dugu Europako demokrazia nekez imajina daitekeela Europar Batasunik gabe; izan ere, Europar Batasunak, aldi berean, Estatuetan ohikoa ez den erakunde-esparrua eskaintzen du, eta bere kultura politikoa (funtsean adostasunezkoa) oso bestelakoa da Estatuko demokrazien polarizazio gero eta handiagoarekin alderatuta. Hori ikusita, gure estatu-demokrazien dimentsio europarra al da demokrazia klasikoaren arazo nagusietako batzuk konpontzeko promesa? Nola eraiki daiteke benetako demokrazia europarra, inklusiboagoa, parte-hartzaileagoa eta eraginkorragoa gure garaiko erronken aurrean?.

Helburuak

Uda ikastaroaren helburu nagusia Europako demokraziaren krisiari buruzko eztabaida ireki eta parte-hartzaileari modu informatu eta eraikitzailean ekitea da.

Gainera, foro hau herritarren, erakundeen, alderdi politikoen eta akademiaren arteko topagunea izatea nahi da, pertzepzioak, datuak eta argudioak partekatuz.

Beste helburuetako bat da benetako demokrazia europar baterantz aurrera egitea ahalbidetuko duten proposamen zehatzak atera ahal izatea, demokrazia inklusiboa, parte-hartzailea, maila anitzekoa eta eraginkorra izango dena.

Antolakuntza

EuroBasque

Europako Mugimenduaren Euskal Kontseilua
Consejo Vasco del Movimiento Europeo
www.eurobasque.eus

Lankidetzak

Programa

2023-07-06

09:00 - 09:15	Registro
09:15 - 09:45	Inaugurazio instituzionala. Parte hartzeko ordena: Itziar Alkorta Idiakez Uda Ikastaroak Fundazioa - Zuzendari akademikoa Irene Zuluaga Zamalloa Eurobasque - Presidenta Irene Berasaluze Lazkano Diputación Foral de Gipuzkoa Bakartxo Tejeria Otermin Parlamento Vasco - Presidenta
09:45 - 10:45	“La democracia en Europa en el contexto de las transformaciones globales del siglo XXI” Francisco Balaguer Callejón Universidad de Granada - Catedrático de Derecho Constitucional Leire Escajedo San-Epifanio Moderadora - Profesora titular de Derecho Constitucional UPV/EHU
10:45 - 11:15	Pausa-café
11:15 - 12:45	Hitzaldia María Oianguren Idigoras Directora / Zuzendaria, Gernika Gogoratzuz - Moderadora La coexistencia de la democracia europea con el auge de potencias no democráticas Rosario Tur Ausina Universidad Miguel Hernández de Elche - Catedrática de Derecho Constitucional Democracia y derechos sociales: el impulso de las políticas sociales en la UE Nora Martínez Yáñez Consello Consultivo de Galicia - Conselleira
16:00 - 18:00	Mahai ingurua: “Escenarios y perspectivas de futuro para un Europa democrática: la visión de los jóvenes europeos” Igor Filibi López Secretario General de Eurobasque y director del curso (Moderatzailea) Alfredo Vallejo Martín Nouhaila Ben Yahia Joana Moso Urkia Alejandro Villamil Garrido

2023-07-07

09:15 - 09:30	Jardueraren zuzendaritzaren aurkezpena Igor Filibi López Secretario General de Eurobasque y Director del curso Marian Elorza Zubiria Gobierno Vasco / Eusko Jaurlaritza - Lehendakaritza - Secretaria General de Unión Europea y Acción Exterior
09:30 - 11:00	Hitzaldia Beatriz Pérez de las Heras Moderadora - Codirectora y vocal de EuroBasque La ruptura del equilibrio institucional en la UE: el papel hegemónico del Consejo

Europeo, el método comunitario y la democracia

José Manuel Martínez Sierra | Barcelona School of Management de la Universidad Pompeu Fabra (UPF-BSM) - Director General y Provost

El papel de los Parlamentos en la Unión Europea

Sonia García Vázquez | Universidade da Coruña - Profesora Titular de Derecho Constitucional

11:00 - 11:30

Pausa-café

11:30 - 12:30

“El papel del Parlamento Europeo en la democracia europea”

Izaskun Bilbao Barandika | Parlamento Europeo - Europarlamentaria
Carmelo Barrio Baroja | Moderador - Vicepresidente de EuroBasque

12:30 - 13:00

Itxiera

Beatriz Pérez de las Heras | Deusto - Directora del Curso
Igor Filibi López | Secretario General de Eurobasque y Director del curso

Zuzendaritza

Igor Filibi López

Eurobasque, Secretario General

Igor Filibi (Bilbo, 1971) Politika eta Administrazio Zientzietan lizentziatu zen (1995) eta Soziologia Politikoan (1997). Bere graduondoko prestakuntzan diplomak integrazio europarrean (1996) eta Zuzenbide Konstituzionalean eta Zientzia Politikoan (Madril, Centro de Estudios Constitucionales, 1997). Nazioarteko Zuzenbide Publikoaren eta Nazioarteko Harremanen Departamentuko doktorego-programa egin zuen (Hezkuntza Ministerioaren kalitate-aipamenarekin bermatua) eta bere tesia defendatu zuen 2004an, kalifikazio gorena lortuz (bikain cum laude aho batez). Tesiaren gaia integrazio politikoaren prozesuak estaturik gabeko nazioen gatazketan zuen eragina aztertzea zen. Ondoren, EUROREG europar proiektuan lan egin zuen (Europako Batzordeak finantzatua; FP6 506019 kontratua) 2004ko irailetik 2007ko abuztura bitartean. Gaur egun, Euskal Herriko Unibertsitateko Nazioarteko Harremanen Sailean lan egiten du irakasle gisa.

Beatriz Pérez de las Heras

EuroBasque, Vocal de la Junta Directiva

Beatriz Pérez de las Heras Europar Batasuneko Zuzenbideko katedraduna da eta Europako Integrazioko Jean Monnet katedraren titularra Deustuko Unibertsitatean (UD). Deustuko Unibertsitateko Zuzenbideko doktorea da, eta graduondoko ikasketak egin zituen Centre Européen Universitaire de NANCY zentroan, eta DBE eta KDA diplomak lortu zituen Droit Communautaire-n. Deustuko Unibertsitateko Europako Ikasketen Institutuko zuzendaria izan zen 1996tik 2009ra, bai eta Ikerketako eta Nazioarteko Harremanetako dekanordea ere, 2013tik 2015era. Hainbat egonaldi egin ditu ikertzaile bisitari gisa Oregon (2009), Georgetown (2012), Fordham (2013), Boston College (2014) eta Florida International University (2016) unibertsitate amerikarretan. Gaur egun, Cuadernos Europeos de Deusto aldizkaria zuzentzen du, eta "integración Europea" taldearen ikertzaile nagusia da. Gai juridiko europarrei buruzko argitalpen askoren egilea da.

Irakasleak

Francisco Balaguer Callejón

Universidad de Granada

-Catedrático de Derecho Constitucional de la Universidad de Granada. -Catedrático Jean Monnet de Derecho Constitucional Europeo. -Catedrático Jean Monnet ad personam de Derecho Constitucional Europeo y Globalización -Director de la Revista de Derecho Constitucional Europeo. -Presidente de la Fundación Peter Häberle. -Coordinador del Máster Oficial en Derechos Fundamentales en perspectiva nacional, supranacional y global -Miembro de 64 Consejos Editoriales y Científicos de Revistas y de Colecciones Editoriales especializadas en Derecho constitucional en 8 países: Italia (29), Brasil (15), España (14), México (2), Perú (1), Portugal (1), Malta (1) y Grecia (1). -Autor de más de 500 publicaciones sobre materias de su especialidad en alemán, inglés, italiano, francés, portugués y español, en 12 países: Alemania, Bélgica, Holanda, Brasil, España, Francia, Italia, México, Perú, Portugal, Reino Unido y Suiza. -Más de 200 libros, capítulos de libro y artículos publicados fuera de España, entre ellos: Italia (75), Brasil (55), Alemania (25), UK/USA & Inglés (20) Francia (10), México (10) y Portugal (7). -Premio "Adolfo Posada" del Centro de Estudios Constitucionales, correspondiente al periodo 1991-1992, Entre otros muchos méritos

Carmelo Barrio Baroja

Eusko Legebiltzarra

Zuzenbidean Lizentziatua (Euskal Herriko Unibertsitatea). Kooperatiben Zuzenbideari eta Ekonomiari buruzko Goi Mailako Ikastaroa. Arabako Abokatuen Elkargoaren Praktika Juridikoko Eskola ikastaroa. Jarduera politikoa: Euskadiko PPko idazkari nagusia 1996-2008. Euskadiko PPren Hauteskunde Batzordeko presidentea (gaur egun). Jarduera profesionala: Abokatua. Arabako Abokatuen Elkargoko kidea. Arabako Batzar Nagusietako prokuradorea (1987-1990). LEGEBILTZARKIDEA 1990etik. Eusko Legebiltzarreko lehen lehendakariordea (1998-2001). Bigarren lehendakariordea (1994-1998, 2001-2005). 1. Idazkaria (1990-1994, 2005-2009). Honako batzorde hauetan parte hartu du: presako Legegintza Batzordea, Kultura, Osasuna, Drogamenpekotasuna, Ekonomia, Ogasuna eta Aurrekontuak, Europako Gaiak eta Kanpo Harremanak. Legebiltzarrean txostengile izan da hainbat legetan, hala nola Euskadiko Kooperatiben Legean eta haren erreformetan, Euskadiko Ondareari buruzkoan, Euskadiko Antolamendu Sanitarioaren Legean, elkargo p

Nouhaila Ben Yahia

Licenciada en Derecho con una nota media de 7,61 muy motivada para entender a fondo las relaciones internacionales y los organismos que participan en ellos. Muy hábil y más que capaz para encontrar fuentes de investigación diversas sobre todo tipo de asuntos al hablar cinco idiomas (árabe, francés, inglés, castellano y euskera), además de tener un pensamiento crítico respecto a problemáticas del mundo global. Con habilidades para debate y argumentación excepcional. Experiencia en asuntos de inmigración y extranjería, y también participación activa en charlas sobre conflictos o discusiones relativas a extranjeros en EITB.

Izaskun Bilbao Barandika

2009tik-: Europako Parlamenturako diputatua Zuzenbidean lizentziaduna (EHU) Enpresen Kudeaketako Masterra - EHU Karrera politikoa 1987-1991: Bermeoko Udaleko zinegotzia, Hirigintza eta Kultura Saila 1998-2001: VI. Legegintzaldia - Nekazaritza eta Arrantza Batzordeko lehendakaria; Erakunde eta Herrizaingo Batzordeko, Ekonomia eta Aurrekontu Batzordeko eta Emakume eta Gazteria Batzordeko kidea 2001-2005: VII. Legegintzaldia - legebiltzarkidea Eusko Legebiltzarrean; Nekazaritza eta Arrantza Batzordeko lehendakaria; Erakunde eta Herrizaingo Batzordeko, Industria, Merkataritza eta Turismo Batzordeko, Emakume eta Gazteria Batzordeko eta Erreserbatutako Gastuak Kontrolatzeko Batzordeko kidea 2005-2009: VIII. Legegintzaldia - Eusko Legebiltzarreko lehendakaria 2009-07/04: Eusko Legebiltzarreko legebiltzarkidea. 1989-1994: Eusko Jaurlaritzako Kultura Saileko Zerbitzu zuzendaria 1996-1998: Eusko Jaurlaritzako Herrizaingo Saileko Zerbitzu zuzendaria

Marian Elorza Zubiria

2012tik Kanpo Harremanetarako Idazkaritza Nagusia da, Eusko Jaurlaritzako Lehendakariaren egituraren barruan. Esperientzia profesional handia du administrazio publikoan. Eusko Jaurlaritzako Industria, Merkataritza eta Turismo Saileko Nazioartekotze zuzendaria izan zen, bai eta Eusko Jaurlaritzako Etxebizitza, Herri Lan eta Garraio Saileko ekonomiaren eta aurrekontuen kudeaketaren eta prozesu operatiboen arduraduna ere. Hainbat ardura izan zituen Bruselako euskal ordezkariaren. Ekonomia eta Enpresa Zientzietan lizentziaduna da (Euskal Herriko Unibertsitatea, EHU/UPV), eta Lovainako Unibertsitate Katolikoan (Belgika) eta Nancyko Europako Unibertsitate Zentroan (Frantzia)

osatu zuen bere formakuntza.

Leire Escajedo San-Epifanio

UPV/EHU

Leire Escajedo Zuzenbideko irakasle titularra da UPV/EHUn, eta Argitalpen Zerbitzuko zuzendaria. Zuzenbidean lizentziaduna eta doktorea (2004), eta Biologia Zientzietan doktorea (2015), Zuzenbideko eta Giza Genomako Unibertsitate arteko Katedran eta EHUKo Zuzenbide Konstituzionaleko Sailean trebatu zen, eta 2010etik Biozientzietako Zuzenbidea eta Etika arloa koordinatzen du Zientzia eta Teknologia Fakultatean. Urban Erika ikerketa taldearen ikertzaile nagusia da, eta Multilevel Governance taldeko kidea ere. Beste batzuen artean, aurrerapen zientifiko eta teknologikoen alderdi etiko eta legalei buruzko hainbat artikulu argitaratu ditu euskaraz. Nabarmentzekoak dira, batetik, Giza Klonazioari buruzko lan bat, CAF Elhuyar saria eskuratu zuena, eta, bestetik, Bioteknologiaren aurrerapenei buruzko ikerkuntza-monografia bat (ingelesez, gaztelaniaz eta euskaraz argitaratuta), Bioetikaren Nazioarteko Elkarteak (SIBI) saritu zuena.

Sonia García Vázquez

Profesora Titular de Derecho Constitucional en la Universidad de A Coruña. Miembro del Institut de Dret Public de la Universitat de Barcelona. Doctora en Derecho y Master en Derechos Fundamentales. Ha impartido docencia en cursos destinados a personal de Administraciones Públicas, Fuerzas y Cuerpos de Seguridad, así como a trabajadores de fundaciones y ONG's. Reconocimiento a la excelencia docente e investigadora (ACSUG). Más de veinticinco años de experiencia profesional ajena al ámbito universitario, sosteniendo un notable compromiso con actividades sociales y de transferencia concebidas como factor de innovación y mejora, al servicio de la sociedad y de las personas que la integran. Ha desarrollado tareas de asesoramiento en el CITE-CCOO. Ha sido Miembro de la Junta Directiva del Instituto Gallego de Gestión del Tercer Sector - ALIA y Patrono de la Fundación Trébol de Iniciativa Social. Miembro-Fundador y Vocal de la Junta Directiva AIDAM. Autora de numerosas aportaciones en el ámbito científico. Ha realizado estancias de investigación en universidades europeas y americanas. Miembro de redes científicas y proyectos de investigación en el seno de grupos de perfil internacional. Evaluadora de la ANEP y otras agencias de calidad.

Nora Martínez Yáñez

Profesora Titular de Derecho del Trabajo y de la Seguridad Social de la Universidad de Vigo. Doctora Europea en Derecho. Además de su labor docente, ha participado en más de quince proyectos de investigación con financiación pública competitiva. Ha realizado estancias de investigación en las Universidades de Bolonia (1996), Roma (1999) y Florencia (2015). Es autora de dos monografías y más de setenta capítulos de libro y artículos en revistas científicas. Es miembro de la Asociación Española de Derecho del Trabajo y de la Seguridad Social. Ha recibido varios premios de investigación a nivel estatal, entre los que destaca el Premio de Estudios Financieros, en la modalidad de Derecho del Trabajo y de la Seguridad Social (2015). Ha sido Vicedecana de la Facultad de Ciencias Jurídicas e do Traballo y Coordinadora del Máster Interuniversitario en Gestión y Dirección Laboral en la Universidad de Vigo. Ha colaborado con el Valedor do Pobo en calidad de asistente técnico. Ha sido mediadora y árbitra del Acuerdo Interprofesional Galego sobre Procedementos Extraxudiciais de Solución de Conflictos de Traballo. Desde enero de 2021 es conselleira del Consello Consultivo de Galicia.

José Manuel Martínez Sierra

UPF Barcelona School of Management

José Manuel Martínez Sierra es Director General y Provost de la Barcelona School of Management de la Universidad Pompeu Fabra (UPF-BSM). También es profesor Jean Monnet ad personam para el estudio del Derecho y el Gobierno de la Unión Europea. Entre 2012 y 2021, desempeñó diferentes funciones docentes, de investigación y en el ámbito administrativo en la Universidad de Harvard, trabajando en el Harvard College, la Graduate School of Arts and Sciences, la Harvard Business School, la Harvard Kennedy School y la Harvard Law School, dirigiendo el centro Harvard-España (el RCC) y sus programas en todas las escuelas de Harvard. Ha sido profesor afiliado del Centro Minda de Gunzburg de Estudios Europeos, profesor asociado del Centro David Rockefeller de Estudios Latinoamericanos, profesor asociado del Centro de Estudios Políticos Americanos y Coordinador de Derecho de la UE en la Facultad de Derecho de Harvard – Instituto de Derecho y Política Global. Ha recibido múltiples premios de Harvard por su excelencia docente y ha sido reconocido por su extraordinaria capacidad profesional por el Gobierno de los Estados Unidos. Antes de incorporarse a la Universidad de Harvard, Martínez Sierra desempeñó diversas funciones en consejos ejecutivos.

María Oianguren Idigoras

Gernika Gogoratuz

)

Rosario Tur Ausina

Catedrática de Derecho Constitucional de la Universidad Miguel Hernández de Elche. Doctora en Derecho y Licenciada en Ciencias Políticas y de la Administración. Premio al Talento Docente UMH en las convocatorias 2015, 2017, 2019 y 2021. Forma parte del Grupo promotor y de la Comisión Académica del Doctorado en Ciencias Sociales y Jurídicas de la Universidad Miguel Hernández de Elche, y es miembro del Centro Interdisciplinar de Estudios de Género de la Universidad Miguel Hernández de Elche, del Grupo de Investigación Legaltech-UMH, de la Red Feminista de Derecho Constitucional, del Centro CRIMINA (Centro para el Estudio y la Prevención de la Delincuencia), de la Asociación de Constitucionalistas de España, y del Instituto de Derecho Público de la Universidad Rey Juan Carlos. Forma parte del Comité Científico Asesor del Anuario Iberoamericano de Justicia Constitucional (CEPC), y ha sido Codirectora de la Revista Europea de Derechos Fundamentales y Secretaria de la Revista General de Derecho Público Comparado. En la actualidad soy Co-directora de la Revista General de Derecho Público Comparado, dirigida por el Prof. Lucio Pegoraro. Entre otros muchos méritos.

Alfredo Vallejo Martín

UPV/EHU

Alejandro Villamil Garrido

Matrikula prezioak

AURREZ AURRE	2023-05-31 ARTE	2023-07-06 ARTE
Gazte tarifa	25,00 EUR	59,00 EUR
Orokorra	-	84,00 EUR
Matrikula murriztua orokorra	-	71,00 EUR
Matrikula exentzioa	-	59,00 EUR
Ikastaroak guztiontzat	-	71,00 EUR
EUROBASQUE BEKADUNAK	-	0 EUR

ONLINE ZUZENEAN	2023-05-31 ARTE	2023-07-06 ARTE
Gazte tarifa	25,00 EUR	59,00 EUR
Orokorra	-	84,00 EUR
Matrikula murriztua orokorra	-	71,00 EUR
Matrikula exentzioa	-	59,00 EUR
Ikastaroak guztiontzat	-	71,00 EUR
EUROBASQUE BEKADUNAK	-	0 EUR

Kokalekua

Miramar Jauregia

Mirakontxa pasealekua 48, 20007 Donostia

Gipuzkoa